

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského Parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 o zavedení programu na podporu hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty v oblasti energetiky

KOM(2010) 283 v konečném znění – 2010/0150 (COD)

(2011/C 48/30)

Zpravodaj: **pan BUFFETAUT**

Dne 15. června 2010 se Evropský parlament a dne 23. června 2010 Rada Evropské unie rozhodly v souladu s čl. 194 odst. 1 písm. c) a článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského Parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 o zavedení programu na podporu hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty v oblasti energetiky

KOM(2010) 283 v konečném znění – 2010/0150 (COD).

Specializovaná sekce Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 6. září 2010.

Na 465. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 15. a 16. září 2010 (jednání dne 15. září 2010), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 133 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 1 člen se zdržel hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV podporuje obecnou ekonomii textu i cíle, které Komise sleduje. Zvláště pak schvaluje myšlenku použití evropských fondů jako pákového efektu ke zrychlení provádění investic v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných energií. EHSV si přeje, aby bylo lépe odůvodněno rozdělení finanční pomoci mezi technickou pomoc a půjčky s výhodnými úrokovými sazbami a bankovní záruky finančních institucí. EHSV si přeje, aby bylo rovněž upřesněno pole působnosti technické pomoci.

1.2 Výbor věří, že prováděcí pokyny vyložené Komisí budou skutečně uvedeny do praxe, a všichni zainteresovaní finanční zprostředkovatelé by tak měli být zmocněni ke správě tohoto finančního nástroje, přičemž výběr projektů budou provádět správci fondů pod dohledem Komise. EHSV si přeje, aby byly vyjasněny prováděcí pokyny pro správu a přístup k fondům a přispěly k vypracování srozumitelné příručky pro finanční zprostředkovatele a navrhovatele projektů.

1.3 EHSV však považuje za nutné či vhodné do jisté míry vyjasnit následující otázky:

1.3.1 Je potřeba znát co nejdříve, do konce roku 2010, celkový objem prostředků (nebo alespoň jeho odhad) vyčleněných nad rámec ohlášené sumy 114 milionů eur – po rozdělení mezi 27 členských států se prozatím jedná o relativně omezený přínos. Bude však zapotřebí zohlednit též pákový efekt doplňujících soukromých investic a impulsu, jehož se projektům a investicím v pravém slova smyslu dostane, jakmile bude zahájena významná podpora fáze technické pomoci.

1.3.2 Definice pojmu „financovatelné projekty“: např. izolace budov, která je velmi užitečná z hlediska energetické účinnosti, se dlouhodobě vyplatí díky úspoře energie, především u budov starých. Pojem „financovatelný projekt“ je nutno chápat ve smyslu financovatelného projektu, který by bez evropské pomoci nemohl existovat. Pojem „financovatelný projekt“ by mohl být v nařízení vyložen jako „projekt, jenž je finančně vyrovnaný díky podpoře evropských nástrojů“.

1.3.3 Kritéria způsobilosti:

— EHSV chápe a také přijímá skutečnost, že nejsou stanoveny priority podle jednotlivých dotčených odvětví a že budou zavedena kritéria podle investic a souladu s evropskými cíli v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných energií. Způsobilé budou zejména projekty spadající do rámce smluv o energetické účinnosti, stejně jako projekty, které jsou již dotovány z evropských fondů. EHSV zdůrazňuje, že tento nástroj si klade za cíl podporovat součinnost se strukturálními fondy a fondy soudržnosti,

— nebude-li sestaven užší výběr projektů (jako v rámci nařízení č. 663/2009), bude EHSV pozorně sledovat rozdělení prostředků vyčleněných na financování projektů a na technickou pomoc. Domnívá se, že financování by mělo být z větší části určeno na konkrétní investice či projekty,

— Výbor upozorňuje, že v samotném nařízení nebude uveden užší výběr projektů a že fond provede výběr projektů na základě kritérií uvedených v nařízení. O financovaných projektech bude vypracována zpráva,

- EHSV upřesňuje, že tato finanční pomoc pro investiční projekty musí respektovat zásadu nestranného přístupu k jednotlivým subjektům, veřejným či soukromým. Tyto projekty tak budou moci být realizovány v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru,
- Výbor obecně trvá na tom, že kritéria pro přidělení by měla především vycházet z technické spolehlivosti, finanční bezpečnosti projektů a konkrétních očekávaných výsledků v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných energií,
- EHSV si přeje, aby byla lépe upřesněna kritéria způsobilosti týkající se „opatření, která mají rychlý, měřitelný a významný dopad“.

1.4 Ačkoli rozumí skutečnosti, že Komise si přeje, aby příslušné místní orgány „učinily jasný politický závazek zmírnit změny klimatu a stanovily si přesné cíle“, varuje před přílišnou důvěrou v postoje vycházející spíše z politicky korektního uvažování a způsobu komunikace než z konkrétních opatření opírajících se o solidní a inovační techniky či efektivní systémy řízení, jež byly schváleny v oblasti energetické účinnosti, rozvodů vytápění či obnovitelných energií.

2. Původ a zásady nařízení o programu na podporu hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty v oblasti energetiky

2.1 Evropský program oživení energetiky (EEPR) počítal s objemem prostředků ve výši 3,98 miliardy eur. Téměř všechny tyto prostředky měly být přiděleny již v roce 2010. Pro tento program však nebude použita částka 114 milionů eur, jež by mohla v konečném důsledku být ještě vyšší, pokud některé projekty nebudou vyhovovat právním, finančním či technickým požadavkům.

2.2 Nepřidělené zdroje dle kapitoly II nařízení EEPR budou použity k vytvoření zvláštního finančního nástroje určeného výhradně k podpoře energetické účinnosti a iniciativ v oblasti obnovitelných zdrojů energie v rámci Iniciativy pro financování udržitelné energetiky.

3. Všeobecné zásady

3.1 Tento finanční nástroj podpoří rozvoj FINANCOVATELNÝCH projektů v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných

zdrojů energie a usnadní financování investic v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie zejména v městském prostředí.

3.2 Ve snaze podpořit velké množství decentralizovaných investic budou jejich příjemci orgány místní a regionální samosprávy, včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru.

3.3 Projekty z oblasti udržitelné energie, které budou financovány, zahrnují i veřejné a soukromé budovy, vysoce energeticky účinné sítě kombinující teplo, elektrickou energii a rozvody dálkového vytápění či chlazení, decentralizované obnovitelné energetické zdroje vybudované v místním prostředí, čistou městskou dopravu a místní infrastrukturu jako např. inteligentní sítě, efektivní pouliční osvětlení a inteligentní metody měření.

4. Kritéria výběru a způsobilosti

4.1 Opatření, která mají být financována, musejí mít rychlý, měřitelný a významný dopad na oživení hospodářství v Evropské unii, lepší zabezpečení dodávek energie a snížení emisí skleníkových plynů.

4.2 Cílem je, aby financování z prostředků EU přineslo pákový efekt ve prospěch dalších příspěvků příslušných orgánů či podniků, a to podle přesných kritérií týkajících se na jedné straně politik prováděných samosprávnými orgány a technické a finanční povahy projektů na straně druhé.

4.3 Pravidla týkající se orgánů samosprávy se vztahují k jejich rozhodnutí čelit změně klimatu, vyhlášení přesně definovaných cílů, povaze přijatých strategií, monitorování a propagaci provádění a dosažených výsledků.

4.4 Technická a finanční kritéria mají za cíl zajistit technicky adekvátní přístup na solidním základě, kvalitu finančního návrhu, míru, v jaké evropský příspěvek podpoří financování z dalších veřejných či soukromých zdrojů, hospodářské a sociální dopady, dopady na životní prostředí, zeměpisnou rovnováhu mezi projekty a propracovanost projektů tak, aby rychle došlo na konkrétní provedení investic.

V Bruselu dne 15. září 2010.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Mario SEPI